

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 18P/95/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5723203696
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Helena Menichová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2024:5723203696.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin sudkyňou JUDr. Helenou Menichovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., narodený XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov: matka C. D., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXXX/XX, F. a otec B. B., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom Mesto Vrútky, t.č. G. X, XXX XX F., v konaní o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Maloletý A. B., nar. XX.X.XXXX, sa zveruje do osobnej starostlivosti matky, C. D., nar. XX.XX.XXXX.

II. Obaja rodičia sú oprávnení maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

III. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého A. výživným vo výške 150,- Eur mesačne, splatných vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, s účinnosťou od podania návrhu t. j. od 6.12.2023.

IV. Zameškané výživné za obdobie od 6.12.2023 do 15.3.2024 vo výške 522,60 Eur sa otcovi povoľuje splácať v mesačných splátkach, každá splátka vo výške 20,- Eur, splatných spolu s bežným výživným.

V. Styk otca s maloletým A. sa neupravuje.

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka/matka žiadala, aby maloletý syn účastníkov konania, A. B., nar. XX.X.XXXX, bol zverený do jej osobnej starostlivosti a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého sumou 150,- Eur mesačne vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky. Styk žiadala neupravovať.

2. V návrhu uviedla, že s otcom maloletého dieťaťa žili približne tri roky a bývali u rodičov matky, na Podháj, Gorkého 1058/21. Rozišli sa v septembri 2023. Otec dieťaťa dlhodobejšie vycestovával do zahraničia za prácou – do Nemecka, neprejavoval záujem prispievať pravidelne na dieťa výživným. Na výživné prispel 5.10.2023 len raz, po naliehaní matky. Matka má vedomosť, že otec dieťaťa má aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť k jednému dieťaťu, ktorú si tiež riadne neplní – B. B. (2.3.2014). Otec má otvorené živnostenské oprávnenie v oblasti tesárskych prác, jeho čistý mesačný príjem je približne 3.000,- až 6.000,- Eur. Matka poberá prídavky na jedno dieťa a rodičovský príspevok, žije s rodičmi a s maloletým v spoločnej domácnosti v Martine-Podháj, Gorgého 1058/21. Pri výchove a starostlivosti jej pomáhajú, hlavne finančne, rodičia. Maloleté dieťa má bežné výdavky, je zdravé a je v evidencii F. H. v Martine-Podháj. Otec nejaví o dieťa žiadny záujem, nestretáva sa s ním, má problémy s alkoholom.

Žije s priateľkou v Modre, avšak nemá vedomosť o jeho pobyte. Starostlivosť o maloletého zabezpečuje sama matka.

3. Otec sa na návrhu matky nevyjadril.

4. Okresný súd Martin uznesením, č.k. 18//95/2023-11 zo dňa 11.12.2023, ustanovil maloletému dieťaťu za kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny F..

5. Kolízny opatrovník v správe z prešetrenia pomerov zo dňa 18.3.2024 potvrdil, že matka býva s mal. dieťaťom u rodičov v F., I. E. XXXX/XX. Mesačný príjem matky tvorí rodičovský príspevok a prídavky na dieťa vo výške 405,- Eur. Výdavky má na telefón 20,- Eur, internet 30,- Eur, TV aplikácia 7,- Eur, plienky 30,- Eur, stravu a hygienu matka nedokáže vyčísliť, ale na konci mesiaca pred ďalším termínom výplaty rodičovského príspevku jej na účte zostane 30,- Eur. Mal. A. je s matkou doma. Matka ho plánuje zapísať do materskej školy po dovŕšení troch rokov. Je zdravý, podľa matky hyperaktívny a matka s ním nenavštevuje žiadne ambulancie špecialistov. Pediatrom je MUDr. Jana Babušiková. Matka pri rozhovore na úrade dňa 8.1.2024 uviedla, že trvá na svojom návrhu. Otec mal. Juraja svojho syna nekontaktuje a nezavolať mu ani na Vianoce. Bývalej partnerke, s ktorou má tiež mal. syna B. B., údajne povedal, že o chlapcov nemá záujem.

Rodičia spolu nežijú v spoločnej domácnosti rodičov matky od októbra 2023, kedy jej otec prispel na výživu mal. A. sumou 150,- Eur. V tom čase jej aj ústne prisľúbil, že bude touto sumou prispievať. V decembri, keď otca kontaktovala matka matky, sa vyjadril, že budú radi, ak im prispeje sumou 50,- Eur. Posledný kontakt otca ohľadne syna bol 26.12.2023. Matka tvrdí, že otec sa o mal. Juraja nedokáže postarať. Už v čase, keď spolu bývali, neprejavoval o syna záujem a pri kontakte so synom bol nervózny a opakovane ho udral aj pre maličkosti. Otec uprednostňoval kamarátov a alkohol a syn mu je v podstate ľahostajný. Podľa matky je otec alkoholik. Po svojich nočných výletoch celý deň spal a matka sa starala o dieťa. Matka si nevie predstaviť, že by mal. A. u otca v novej domácnosti prespal. Ak by mal otec záujem, umožní otcovi stretávanie so synom, ale s ohľadom na jeho bezpečnosť iba v jej prítomnosti. Bývala partnerka otca, s ktorou má otec prvého syna, mal. B., matke povedala, že otec začne prejavovať o deti záujem až keď sú staršie. Podľa nej, aj keď spolu žili, uprednostňoval staršieho syna, ktorého aj zobral von, zatiaľ čo ich spoločného syna nikam nezobral. Matka má podporu zo strany rodičov a tvrdí, že syn má pri nich všetko a ona nedopustí, aby mu niečo chýbalo.

6. O prešetrenie pomerov na strane otca, bytom Mesto J., t.č. G. X, F., požiadali miestne príslušný úrad. Kolízny opatrovník s ohľadom na uvedené skutočnosti odporučil zveriť mal. A. do osobnej starostlivosti matky, určiť stretávanie, s ohľadom na vek mal. A. a schopnosť otca sa osobne postarať, za prítomnosti matky. Matka zabezpečuje osobnú starostlivosť, bývanie, stravovanie a otec má reálne predpoklady sa zamestnať a teda má za to, že je v záujme mal. dieťaťa vyhovieť návrhu matky a určiť výživné v sume 150,- Eur.

7. ÚPSVaR Pezinok, v odpovedi na žiadosť o súčinnosť zo dňa 31.1.2024, uviedol, že otec maloletého sa t.č. zdržiava v obvode G. X, XXX XX F.. Dňa 31.1.2024 sa otec dostavil na ÚPSVaR (v čase, keď bol kolízny opatrovník na odchode vykonať sociálne zisťovanie v domácnosti otca), otec uviedol, že rodina jeho priateľky si nepraje, aby vykonal šetrenie v domácnosti a preto sa dostavil osobne. Následne opísal sám svoje bytové, rodinné a ekonomické pomery.

V prenajatom rodinnom dome na G. X J. F. žije so svojou aktuálnou partnerkou C. K., s ktorou čaká dieťa. V súčasnosti je jeho priateľka iba v prvom mesiaci tehotenstva. V dome žije priateľkina sestra a jej mama s priateľom. Dom je poschodový a pozostáva z prízemnia, v ktorom sa nachádza spoločenská miestnosť a miestnosť na náradie, na poschodí rodinného domu sa nachádzajú tri izby. V jednej žije otec maloletého so svojou priateľkou a jej 2,5 ročnou dcérou, v druhej izbe žije priateľkina sestra a v tretej izbe žije priateľkina mama s priateľom. Uviedol, že v apríli sa sťahujú do Martina a tam chcú začať nový život. Otec maloletého má ešte 9 ročnú dcéru s inou partnerkou, s ktorou má štandardné vzťahy. Aktuálne je nezamestnaný, od septembra roku 2023. V minulosti pracoval ako tesár v Nemecku, pracoval na zmeny a dochádzal domov. Momentálne si prácu zháňa, chcel by pracovať ako stavbár v Bratislave. Nedávno pracoval príležitostne na brigáde v Tesco ako predavač pyrotechniky. Zarobil mesačne 754,- Eur v čistom. Jeho súčasná priateľka pracuje v CBA a pomáha mu finančne, taktiež mu finančne pomáha aj jeho sestra. Jeho mesačné náklady, ktoré uviedol, sú 100,- Eur na stravu, paušál 90,- Eur, ktorý momentálne zrušil, nájom 250,- Eur, výživné na dcéru a syna podľa dohody s bývalými partnerkami. Uviedol, že rodičov a ani starých rodičov už nemá.

Dôvod, prečo sa rozišiel s partnerkou, je taký, že si už nerozumeli a vzájomne sa odcudzili. Momentálne nemajú dobré vzťahy a nie sú veľmi v kontakte. Otec by sa chcel stretávať s maloletým vždy, keď bude mať voľno. Čo sa týka výšky výživného, uviedol, že závisí od toho, koľko zarobí.

Nakoľko nebolo umožnené navštíviť domácnosť, môžu len na základe rozhovoru s otcom maloletého konštatovať, na základe opisu domácnosti, že žije v skromných podmienkach a na základe opisu miestností tam nie je veľmi priestor pre výchovu maloletého. Otec nemá momentálne ani príjem, má dve vyživovacie povinnosti. Súčasná partnerka čaká tretie dieťa. Na základe uvedeného konštatujú, že ekonomické, rodinné a bytové pomery sú na nižšej úrovni.

8. Súd na pojednávaní dňa 21.3.2024 vykonal pojednávanie v neprítomnosti otca maloletého dieťaťa v súlade s ust. § 30 CMP, podľa ktorého, po začatí konania postupuje súd v súčinnosti s ostatnými subjektmi konania tak, aby bola vec v čo najkratšom čase prejednaná a rozhodnutá, v spojení s ust. § 183 ods. 1 CSP, podľa ktorého, pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Pojednávanie môže byť na návrh strany odročené len vtedy, ak sa strana alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôže dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť, cez ust. § 2 ods. 1 CMP, podľa ktorého, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Súd vychádzal zo skutočnosti, že otec mal. dieťaťa mal vedomosť o tom, že sa koná pojednávanie dňa 21.3.2024 o 8,30 hod., nakoľko telefonoval, aby svoju neúčast' ospravedlnil, ako to vyplýva z úradného záznamu spísaného dňa 21.3.2024 a súhlasil, aby súd vykonal pojednávanie v jeho neprítomnosti. Súčasne uviedol, že je ochotný platiť na mal. dieťa výživné 150,- Eur a iba v prípade, ak s tým matka nebude súhlasiť, žiadal, aby súd pojednávanie odročil.

10. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky mal. dieťaťa, kolízneho opatrovníka, listinami doloženými do spisu a zistil:

Z výsluchu matky súd zistil, že matka je t. č. na rodičovskej dovolenke, rovnako aj z potvrdenia ÚPSVaR.

11. Maloletý A. B. sa narodil dňa XX.X.XXXX rodičom: otec B. B., nar. XX.X.XXXX a matka C. D., nar. XX.XX.XXXX. Matka spolu s maloletým A. žije v spoločnej domácnosti svojich rodičov, ako to uviedla v návrhu.

12. Z potvrdenia ÚPSVaR súd zistil, že matka je poberateľkou rodičovského príspevku a rodinného prídavku na mal. A..

13. Z rozsudku Okresného súdu Martin, č.k. 9P/167/2020-32 zo dňa 5.10.2020, v konajúcej veci žurnalizovaný ako č.l. 7, súd zistil, že otec mal. dieťaťa má vyživovaciu povinnosť aj na mal. B. L. B., nar. X.X.XXXX, ktorý bol predmetným rozsudkom pri rozvoje jeho rodičov (M. B. a B. B.) zverený do osobnej starostlivosti matky a otec, B. B., bol zaviazaný povinnosťou platiť na mal. dieťa, B. L. B., výživné vo výške 150,- Eur mesačne, splatné vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od právoplatnosti rozvodu manželstva.

14. Podľa odpovede na lustráciu v Sociálnej poisťovni súd zistil, že otec má vyživovaciu povinnosť na deti B. L. B., r.č. XXXXXX/XXXX a A. B., r.č. XXXXXX/XXXX. Ďalšia vyživovacia povinnosť otca, ako to uvádzal pred kolíznym opatrovníkom (dcéra), zistená nebola.

15. Z odpovede na lustráciu v Sociálnej poisťovni na otca neboli zistené ani odvádzatelia ani dávky vyplácané v čase spracovania žiadosti.

16. Podľa správy ÚPSVaR v Pezinku, otec zarobil v minulom roku mesačne 754,- Eur v čistom. Prezentoval výdavky na stravu 100,- Eur a nájom 250,- Eur.

17. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine (ďalej len „ZoR“), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, 25 a 26 sa použijú primerane.

18. Podľa § 62 ods. 1 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

19. Podľa § 62 ods. 2 ZoR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

20. Podľa § 62 ods. 4 ZoR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

21. Podľa § 65 ods. 1 ZoR, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

22. Podľa § 75 ods. 1 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

23. Podľa § 77 ods. 1 ZoR, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

24. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

25. Podľa § 157 CMP, rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

26. Súd na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že rodičia maloletého A. nežijú v spoločnej domácnosti, nedošlo k dohode ohľadne výkonu ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, preto súd v súlade s ust. § 36 ods. 1 ZoR rozhodol, že maloletý A. sa zveruje do osobnej starostlivosti matke, nakoľko bolo preukázané, že matka vykonáva osobnú starostlivosť o maloletého A. od jeho narodenia, v domácnosti svojich rodičov, ktorú otec mal. dieťaťa opustil a o mal. A. sa nezaujíma. Maloletý A. je iba v starostlivosti matky. Otec sa s mal. A. nestretáva a neprejavuje oň žiadny záujem, v súvislosti so starostlivosťou o mal. Juraja žiadnym spôsobom matku nekontaktuje. Uvedené vyplýva aj zo správy kolízneho opatrovníka. Bolo preukázané rozsudkom OS Martin, č.k. 9P/137/2020-32 zo dňa 5.10.2020, že otec má ďalšiu vyživovaciu povinnosť na mal. syna, B. L. B., nar. X.X.XXXX, vo výške 150,- Eur mesačne. Matka mal. dieťaťa je poberateľkou rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a býva v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi, ktorí jej pomáhajú aj ekonomicky, hlavne s úhradou na spoločné bývanie.

Otec súhlasil s návrhom matky platiť výživné 150,- Eur mesačne na ich maloletého syna A., nar. XX.X.XXXX.

27. Súd vychádzajúc z preukázanej skutočnosti, a to vyživovacej povinnosti otca, okrem mal. A. aj na mal. B., určil vyživovaciu povinnosť otca v zmysle návrhu matky vo výške 150,- Eur mesačne, vychádzajúc aj z odôvodnených potrieb maloletého A., ako ich prezentovala matka, pričom bolo dôvodné akceptovať aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť otca voči mal. B. vo výške 150,- Eur mesačne. Súd dospel k záveru, že výška výživného 150,- Eur mesačne na mal. A. je v schopnostiach a možnostiach povinného – otca mal. dieťaťa.

28. Súd vychádzal aj zo správy kolízneho opatrovníka, ktorý uviedol, že je v záujme mal. dieťaťa vyhovieť návrhu matky a určiť výživné vo výške 150,- Eur mesačne.

29. Súd neupravil styk otca s mal. A., nakoľko z vykonaného dokazovania vyplynulo, že otec t.č. o mal. Juraja neprejavuje záujem. Matka v návrhu, ako aj na pojednávaní, žiadala styk neupraviť. Súd vychádzal aj zo skutočnosti, ktorú prezentovala matka, tak pred kolíznym opatrovníkom ako aj na pojednávaní dňa

21.3.2024, že pokiaľ otec prejaví záujem o styk s mal. dieťaťom, tomuto nebude brániť a umožní otcovi, aby sa s ich synom stretol v spoločnosti matky.

30. Zameškané výživné za obdobie od podania návrhu do 15.3.2024 vo výške 522,60 Eur súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 20,- Eur mesačne, ktoré splátky budú splatné spolu s bežným výživným.

32. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, nakoľko nezistil také okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, na Okresnom súde Martin, písomne, v potrebnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie urobil.

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 122 CMP, ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.